

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Tom Hjemsæteren, 62 55 11 85
Håvard Pharo Gravdal, 61 26 61 42
Julie Slettetveit, 62 55 12 50

Uttalelse - høring om endring av lov om hundehold

Vi viser til brev 01.09.21 med forslag til endringer av lov om hundehold (hundeloven).

Hundeloven kom til ut fra problemstillinger utafor Statsforvalteren og landbruks- og miljøforvaltninga sine ansvarsområder. Loven tok også inn og samla flere regler om hund fra flere andre lovverk, uten at alle sider ved dette blei like grundig behandla når loven blei til, jf tolkningsuttalelser om hundeloven § 9 første ledd bokstav f på regjeringen.no.

Det er flere forhold som har blitt uklare omkring Statsforvalterens rolle etter at hundeloven flytta ansvaret for båndtvangsregler som skal ivareta vilt og beitedyr ut fra Statsforvalterens ansvarsområder. Loven styrer alle regler om hund, men har få avklaringer om myndighetsfordeling, forvaltningsansvar og klageadgang ut over at kommunen kan lage lokale forskrifter. Det har heller ikke vært noe aktiv veiledning og oppfølging slik vi er vant til fra våre overordna departement og direktorat på landbruk og miljø. Vår rolle har blitt begrensa til eventuell lovlighetskontroll etter kommunelovens bestemmelser, med unntak for kommunal forskrift om båndtvang under ekstraordinære forhold, § 6 f, som kan påklages til Statsforvalteren. Vi vil nedafor kommentere nærmere forslag til endringer der hundeloven regulerer forhold som berører Statsforvalteren sine ansvarsområder.

§ 6 - lokale forskrifter

Statsforvalteren har mottatt noen henvendelser med påstand om «ulovlige» lokale forskrifter, særlig om båndtvang i skiløyper. Vi har er i dag ikke gitt myndighet etter hundeloven til å håndtere/løse slike henvendelser. Eventuell oppfølging fra vår side må skje i form av lovlighetskontroll av kommunenes forskrifter, jf. kommuneloven. Høringa foreslår nå at Statsforvalterne skal godkjenne kommunale forskrifter om sikring av hund/utvida båndtvang. Statsforvalteren støtter en slik ordning som vil gi oss mulighet til å kontrollere lovligheten av forskrifter før de trer i kraft. Samla sett vurderer vi at det vil være arbeidsbesparende, sammenligna med å eventuelt utføre lovlighetskontroll av kommunale forskrifter i etterkant basert på tips fra publikum.

De fleste kommuner i Innlandet har allerede slike forskrifter, og vi forventer ikke noen stor arbeidsmengde på kort sikt. På lengre sikt kan det bidra til tydeligere forskrifter om hvor og når kommunale utvidelser gjelder, men det løser ikke de utfordringene vi ser i forhold til lause hunder, naturmangfold og beitedyr, jf vårt innspill 19.12.19 til oppstart av denne gjennomgangen av loven og våre kommentarer nedafor til § 9.

§ 8 – grunneiers tillatelse for trening av hund

Jaktretten tilhører grunneier, jf viltloven § 27. Hund som aktivt søker etter og oppsøker vilt defineres også som jakt, uavhengig av om hensikten er å felle viltet. Det har derfor vært et klart krav i gjeldende hundelov og tidligere viltloven at jakthundtrening krever grunneiers tillatelse. En slik rettighet kan følge med avtale om leie av jakt og utgjøre en tilleggsverdi ved utleie, gjennom uformelle avtaler med grunneier eller gjennom organiserte treningsområder med kjøp av treningstid etter samme mønster som kjøp av jakt. Mange av de som i dag skaffer seg tilgang til trening av laus fuglehund, harehund eller elghund gjør dette aleine med sin hund. Det må derfor presiseres bedre hva som menes med «organisert» trening i forslag til lovendring.

Det er i dag lov til å gå på tur med en laus jakthund dersom kravet i hundeloven § 4 om å ha kontroll er ivaretatt. Dersom hunden løper ut av syne og kontroll for hundefører, vil den fort passere grensa for aktivt å søke opp vilt. Forslaget til ny § 8 kan oppfattes som at det kan trenes med laus hund så lenge du er aleine, og videre innebære ei utvanning av grunneiers kontroll med egen jaktrett. Dette kan redusere verdien av utmarksressursen, og også gjøre det vanskelige å føre videre de mere allment tilgjengelige ordningene med salg av treningskort for hund som blant anna praktiseres av mange fjellstyrer.

Jegere og jakthundmiljøer er vant til å forholde seg til slike bestemmelser fra viltloven og videre med hundeloven. Det er noe uklart i gjeldende lovtekst og forslaget til ny bestemmelse § 8 om grunneiers tillatelse også gjelder all dressur og lydighetstrening av hund, eller om det er ment å være begrensa til ei videreføring av viltlovens bestemmelser om grunneiers rett ved trening av jakthunder.

§ 9 – kommunens unntak ved forskrift eller enkeltvedtak

Kommunene bruker i liten grad forskrifter til unntak fra sikringsreglene, jf § 9 e), der det kan brukes enten forskrift eller enkeltvedtak. Hundeloven grenser til, og til dels overlapper med, anna regelverk, eksempelvis naturmangfoldloven, viltloven og lignende. Hundeloven ivaretar ei rekke hensyn og interesser av ulik og til dels motstridende karakter. Som eksempel har vi blant anna sett og fått henvendelser om enkelttillatelser med fritak fra sikringsregler til trening og bruk av jakthunder som vil kunne være i konflikt med naturmangfoldloven.

Vi savner fortsatt et tydeligere grep i lovforslaget som får på plass et tydeligere forvaltningsregime med plassering av ansvar for veiledning, mer aktiv veiledning mot kommunen og klargjøring om klagebehandling på ulike saksområder i hundeloven.

For en mer helhetlig praksis i kommunene, som også tar hensyn til klart definerte nasjonale verdier og interesser, bør klagebehandling på dette punktet legges til et statlig organ. Vi viser spesielt til naturmangfoldloven som har bestemmelser som er relevante for kommunal forvaltning etter hundeloven.

Kontroll og oppsyn

Flytting av sikringsregler fra viltloven til hundeloven har også ført til noe usikkerhet om lokalt naturoppsyn sin rolle med lause hunder, og med deres muligheter for å følge opp brudd på båndstvangsbestemmelser. Lause hunder i beiteområder er et stort og økende problem, spesielt i store hyttekommuner, både i nasjonal båndstvangsperiode og i perioder med lokale bestemmelser for å ivareta beitedyr. Lause hunder kan årsake skader og tap av bufe på flere måter. Det er viktig at loven er tydelig, både på hvordan det kan tas tak i akutte situasjoner, og på konsekvensene for ansvarlig hundeholder i ettertid. Vi vil derfor oppfordre departementet til å se nærmere på naturoppsynets rolle ved brudd på sikringsregler i viltets yngletid og i beiteområder for husdyr.

Med hilsen

Haavard Elstrand (e.f.)
miljø- og landbruksdirektør

Øyvind Gotehus
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Innlandet fylkeskommune	Pb. 4404	2325	HAMAR
Miljødirektoratet	Postboks	7485	TROND
	5672,		HEIM
	Torgarde		
	n		